

Creative Commons Sertifika Eğitim Kaynakları

Bölüm 5: Öğitmenler İçin Creative Commons

Creative Commons, daha iyi, daha esnek ve sürdürülebilir açık eğitim kaynakları (AEK), uygulamaları ve politikaları oluşturmaya yardımcı olan araçlarla açık eğitim hareketini güçlendirmektedir.

Creative Commons lisansları, dünya genelinde eğitim projeleri arasında en popüler açık lisanslardır. Bu bölümde, CC lisanslarının ve CC lisanslı içeriklerin eğitim amaçlı kullanımının özellikleri anlatılacaktır.

Bu bölümde beş başlık yer almaktadır

- 5.1 AEK, Açık Ders Kitapları ve Açık Dersler
- 5.2 Kaynakları Bulma, Değerlendirme ve Uyarlama
- 5.3 AEK Oluşturma ve Paylaşma
- 5.4 Açık Pedagoji / Uygulamalar
- 5.5 Kurumunuzu Açmak

Bu bölümde kapsanan konular hakkında daha fazla şey öğrenmek isterseniz, ayrıca ek kaynaklar da bulunmaktadır. Aynı şekilde, Kütüphaneciler İçin CC Sertifikası kursunun bir alt konusu olan [6.1 Bilimsel Araştırmalara Açık Erişim](#) başlığını da okuyabilirsiniz.

Başlamadan önce, [Creative Commons Açık Eğitim Platformu](#)'na katılmayı düşünün. Vereceğiniz girdiler, dünya genelinde eğitim problemlerini işbirliği içinde çözmek için çok uluslu açık eğitim içerikleri, uygulamaları ve politika projelerini tanımlamamıza, planlamamıza ve koordine etmemize yardımcı olabilir. Bunu yaparken (a) neden katılmak istediğinizi ve (b) kim olduğunuzu kısaca anlatınız – bu bilgi, CC'nin spam maili gönderen kişileri önlemesine yardımcı olacaktır.

Bölüm 5'in İngilizce orijinalini okumak için [buraya](#), Türkçe çevirisinin PDF kopyasını indirmek için [buraya](#) tıklayınız.

5.1 AEK, açık ders kitapları ve açık dersler

Açık eğitim, doğru kullanıldığı takdirde, dünyadaki herkesin ücretsiz, etkin, açık öğrenim materyallerine sıfır marjinal maliyetle ulaşabilmesine yardımcı olan bir fikir ve aynı zamanda bir içerik, uygulama, politika ve topluluktan oluşan bir kümedir. Tarihte ilk defa, dünyanın dört bir yanındaki eğitimler, yüksek kaliteli ve etkin öğrenim malzemeleri oluşturabilmekte ve öğrenmek isteyen herkesle paylaşabilmektedir. Öğrenmedeki dönüşümsel yön değişikliğinin anahtarı Açık Eğitim Kaynaklarıdır (AEK). AEK, toplumun hiçbir maliyet olmaksızın özgürce kullanması, paylaşması ve üstüne ekleyerek yeniden üretmesi için yasal izinlerle paylaşılan eğitim malzemeleridir.

AEK şu sebeplerden ötürü mümkündür:

- Eğitim kaynakları, (çoğunlukla) dijital olarak üretilmekte olup[1] dijital kaynaklar, sıfıra yakın maliyetlerle saklanabilmekte, kopyalanabilmekte ve dağıtılabilmektedir;
- İnternet, toplumun dijital içerik paylaşımını kolaylaştırmıştır; ve
- Creative Commons lisansları, eğitim kaynaklarının telif haklarını muhafaza ederken, bu kaynakları kanuna uygun bir şekilde dünya ile paylaşmayı kolaylaştırmakta ve yasal kılmaktadır.

Dünya ile neredeyse sıfır maliyet [2] ile etkin eğitim malzemeleri paylaşabildiğimizden, çoğu insan, halk eğitimini destekleyen eğitimlerin ve hükümetlerin bu konuda ahlaki ve etik bir yükümlülüğünün bulunduğunu savunmaktadır. Bu argüman, eğitimin temelinde bilgi ve fikir paylaşımı olduğu önermesine dayanmaktadır. Creative Commons, AEK'nın akademik derslerde kullanılan pahalı ve özel içeriğin bir çoğunun yerini alacağına inanmaktadır. Bu modele geçiş, eğitim içeriğinin kalitesinden ödün vermeden daha adil ekonomik fırsatlar ve sosyal faydalar yaratacaktır.

Neden önemli?

İnternet çağında eğitimin önceki kuşaklara göre daha pahalı ve daha az esnek olması mantıklı görünüyor mu? İnsanların ve bilginin, internet üzerinde giderek birbirine bağlı ve mevcut hale gelirken, bunun öğrenme, çalışma hayatı ve toplum açısından ne gibi bir anlamı olacaktır? Ekonomiler giderek küreselleştikçe ve birbirlerine bağlandıkça, iyi işlere

ulaşmak ve bunları korumak için gereken beceri ve bilgi de daha yüksek bir eğitim gerektirmektedir. Tüm ulusal hükümetler toplumsal eğitim sistemlerinin bireyleri, aileleri ve daha geniş ölçekte toplumu nasıl destekleyebileceğine dair stratejik hedeflere sahiptirler ve buna yatırım yapmaktadırlar.

Örgün eğitimin dışında birçok ilgi çekici ve faydalı deneyler gerçekleşmesine rağmen, resmi kurumlar tarafından verilen diplomalar, sertifikalar ve diğer yeterlilikler, dünya genelinde birçok insanın yaşam kalitesi açısından kritik öneme sahip olmaya devam etmektedir.

Open Educational Resources: The Education Ecosystem Comes to Life. opensourceway CC BY-SA 2.0

Daha önce belirtildiği üzere, eğitim, internet çağında bile, her zamankinden daha pahalı ve daha az esnek olabilmektedir. Birçok ülkede, eğitim malzemesi yayıncıları, ders kitapları ve diğer kaynaklar için fazla ücret talep etmektedir. Baskıdan dijitale geçiş kapsamında, aynı şirketler büyük oranda, öğrencilerin kitap satın alıp sahip oldukları bir modelden, sınırlı bir süre erişime sahip oldukları "akış" modeline geçiş yapmışlardır.

Ayrıca, yayıncılar sürekli olarak, yazdırma, kesme ve yapıştırma gibi işlemleri yasaklayan ve materyallerin arkadaşlar arasında paylaşımını kısıtlayan yeni yollar icat etmek de dahil olmak üzere, öğrenci ve öğretmenlerin geçici erişime sahip oldukları kaynaklarla yapacakları şeyleri kısıtlayıcı teknolojileri geliştirmektedirler.

Öğrenim çıktıları

Bu bölümü tamamladığınızda;

- Açık eğitim kaynakları (AEK) bağlamında "açık" ifadesini tanımlayabilir,
- AEK, açık ders kitapları, açık dersler ve kitlesel açık çevrimiçi ders (KAÇD) arasındaki farkları tanımlayabilirsiniz.

Sizin için neden önemli?

Eğitim materyallerinin artan maliyetlerinin ve azalan esnekliğinin siz ve tanıdıklarınız üzerinde ne gibi etkileri oldu? Tüm hakları saklı telifler ve ilgili yasaların, öğrenciler ve öğretmenler açısından maliyetlerin artışında ve esnekliğin azalmasında ne gibi bir rolü olduğunu düşünüyorsunuz?

Temel bilgiler

Başlamak için şu videoyu izleyin [Neden AEK?](https://www.youtube.com/watch?v=qc2ovIU9Ndk) (süre 03:48)

Why OER?

<https://www.youtube.com/watch?v=qc2ovIU9Ndk>

The Council of Chief State School Officers, CC BY 4.0. Müzik: The Zeppelin, yaratıcı Blue Dot Session

[Açık Eğitim Kaynakları](#) (AEK), (a) kamu malı olan veya (b) herkese ücretsiz ve daimi bir şekilde [5R](#) (saklama, tekrar kullanma, revize etme ve yeniden düzenleme ve yeniden dağıtma) faaliyetlerine izin veren bir şekilde [lisanslanmış](#) öğretim, öğrenim ve araştırma malzemeleridir.

AEK'yı herhangi bir kişiye tarif etmek için, teknik açıdan daha basit olan şu tanımı da kullanabilirsiniz: *AEK, tüm öğrencilere daha iyi hizmet verebilmek için ücretsiz indirilebilen, düzenlenebilen ve paylaşılabilen eğitim malzemeleridir.*^[3]

Giderek daha pahalılaşan ve esnekliğini kaybeden geleneksel eğitim malzemelerinin aksine, AEK, herkese her yerde ücretsiz indirme, düzenleme ve başkalarıyla paylaşma izni vermektedir. David Wiley'nin yaptığı başka bir popüler tanıma göre, herkese yalnızca 5R aktiviteleriyle uğraşma izni verecek şekilde lisanslandırılan eğitim malzemeleri AEK olarak kabul edilebilir.

5R izinleri şunları içermektedir:

1. Saklama (Retain) - içeriğin kopyalarını oluşturma, sahip olma ve kopyalarını kontrol etme izni (örn. indirme, çoğaltma, saklama ve yönetme)
2. Tekrar Kullanma (Reuse) - içeriği farklı şekillerde kullanma izni (örn. sınıfta, çalışma grubunda, internet sitesinde veya videoda)
3. Revize Etme (Revise)- içeriği uyarlama, düzeltme veya değiştirme izni (örn. içeriği başka bir dile çevirme)
4. Yeniden Düzenleme (Remix)- yeni bir şey oluşturmak için orijinal veya revize içeriği başka malzemelerle birleştirme izni (örn. içeriği bir 'mashup' (bütünleşik uygulamalar) şeklinde birleştirme)
5. Yeniden Dağıtma (Redistribute)- orijinal içeriğin kopyalarını, kendi revizyonlarınızı veya kendi düzenlemelerinizi başkalarıyla paylaşma izni (örn. bir kopyasını bir arkadaşınıza verme)

Bir eğitim kaynağının size 5R izni veren *açık* eğitim kaynağı olduğunu doğrulamanın en kolay yolu, kaynağın halka açık olduğunu veya türev çalışmaların oluşturulmasına izin veren bir Creative Commons lisansı kapsamında lisanslandırılmış olduğunu belirlemektir - CC BY, CC BY-SA, CC BY-NC veya CC BY-NC-SA. Bu listeye Kamu Malı İşaretini eklemedik çünkü bir ülkede bu şekilde etiketlenen bir kaynak, başka bir ülkede kamu malı olmayabilir. Bölüm 3'te belirtildiği gibi, Kamu Malı İşareti, yasal bir etkiye sahip değildir.

AEK türlü şekillerde ve boyutlarda hazırlanabilir. Örnek bir AEK tek bir video veya [simülasyon](#) gibi küçük olabileceği gibi, bir diploma programı kadar büyük de olabilir. Öğretmenlerin, AEK'nı, tüm hakları saklı telifli bir ders kitabının yerini almaya yetecek kadar kapsamlı bir koleksiyon haline getirmeleri zor veya en azından zaman alıcı olabilir. Bu nedenden ötürü, AEK genellikle, eğitmenlerin daha kolay anlayabilmeleri ve kullanabilmeleri için geleneksel ders kitabını andıran yollarda toplanır ve sunulur.

"Açık ders kitabı" terimi basitçe, kullanım sürecini kolaylaştırmak için geleneksel ders kitabına benzeyecek şekilde düzenlenmiş bir AEK koleksiyonudur. Farklı disiplinlerde açık

ders kitapları örneklerini görmek için, [OpenStax](#), [the Open Textbook Library](#) veya [BCcampus Open Education](#) adreslerini ziyaret ediniz.

Zaman zaman, AEK, dijital eğitim yazılımı (courseware) şeklinde toplanır ve sunulur. Açık eğitim yazılımı örneklerini görmek için, [Open Education Consortium](#) ve [MIT OCW](#) adreslerini ziyaret ediniz.

Araştırmalar, öğretmenler AEK kullandıklarında öğrencilerin [sadece paradan tasarruf etmediklerini](#) aynı zamanda tüm hakları saklı telifli eğitim malzemeleri yerine AEK tercih edildiğinde öğrencilerin [daha iyi sonuçlar](#) elde edebildiklerini göstermektedir.

AEK fikri, [Cape Town Açık Eğitim Bildirgesi](#) (2007) ve [Cape Town +10](#) (2017), UNESCO [Paris AEK Beyannamesi](#) (2012), UNESCO [Ljubljana AEK Eylem Planı](#) (2017) ve UNESCO [AEK Tavsiyesi](#) (2019) gibi çeşitli belgelerle gösterildiği gibi, çeşitli kişiler, kurumlar ve hükümetler tarafından güçlü bir şekilde savunulmaktadır.

AEK ve ücretsiz kütüphane kaynakları

Öğretmenler ve öğretim görevlileri genelde, derslerinde tüm hakları saklı ticari içerik, ücretsiz kütüphane kaynakları ve AEK'nı bir arada kullanırlar. Kütüphane kaynakları, o kurumdaki öğrenciler ve öğretmenler için "ücretsiz" olsa bile, (a) kurumun kütüphanesi satın almak veya abone olmak zorunda olduğundan bunlar "ücretsiz" değildir ve (b) genel olarak halka açık değildir. Bu tablo, bu eğitim kaynaklarının her bir türünün öğrencilere maliyetini, öğretmenler ve öğrencilere verilen yasal izinlerini tanımlamaktadır.

	Öğrencilere Maliyeti	Öğretmen ve Öğrencilerin İzinleri
Ticari Ders Kitapları	Pahalı	Kısıtlayıcı
Kütüphane Kaynakları	Ücretsiz	Kısıtlayıcı
Açık Eğitim Kaynakları	Ücretsiz	5R Aktiviteleri

David Wiley. Slayt. CC BY 4.0

İlköğretim / ortaöğretim (K-12) ve yüksek öğretimde AEK

AEK eğitimin tüm sektörlerinde kullanılır. Bununla birlikte AEK'nın üretim ve kullanım şekli, çalıştığınız eğitim kademesine göre çoğunlukla farklılık gösterir.

Genelde, yüksek öğretimde görev alan öğretmenler daha yüksek ihtimalle,

- zamana, kaynaklara ve eğitim malzemelerini üretmek ve revize etmek için desteğe sahiptir,
- oluşturdukları içeriğin telif hakkına sahip olurlar (yüksek okul / üniversite ile olan sözleşmelerine bağlı olarak), ve
- derslerinde hangi içeriğin kullanılacağına ilişkin tek taraflı karar verebilirler (bkz. [akademik özgürlük](#))

Bu nedenle, yüksek eğitimde çalışan öğretmenler, genellikle AEK üreticileridir ve derslerinde AEK kullanılıp kullanılmayacağına karar verebilirler. Yüksek öğretimde AEK kullanımı, bireysel olarak eğitim görevlisi seviyesinde gerçekleşme eğilimindedir. Bu fırsat verildiğinde, açık eğitim içeriğinin oluşturulması ve kabulü, açık eğitim uygulamalarına / pedagojisine geçiş için öğretim kadrosuna zaman, kaynak ve destek verilmesi kritik öneme sahiptir.

Örnek: [British Columbia Fakültesi bir Açık Ders Kitabı yazdı.](#)

Genelde, ilköğretim / ortaöğretim (K-12) öğretmenleri, daha düşük ihtimalle,

- zamana, kaynaklara ve eğitim malzemelerini üretmek ve revize etmek için desteğe sahiptirler,
- oluşturdukları içeriğin telif hakkına sahip olabilirler (okul / ilçe ile olan sözleşmelerine bağlı olarak), ve
- müfredatlarında hangi içeriğin kullanılacağına ilişkin tek taraflı karar verebilirler.

Bu nedenle, ilköğretim ve ortaöğretim (K-12) okullarında AEK kullanımı, bireysel olarak öğretmen seviyesinden ziyade ilçe veya okul düzeyinde gerçekleşme eğilimindedir. Örnek: [Yeni Zelanda okullarında açık politikalar.](#)

Açık eğitim kaynakları: Çok kısa bir tarihçe

Bu belgede "Açık Eğitim Tarihine" kapsamlı bir genel bakış sunmak için yeterli alan bulunmadığından, açık eğitim hareketinin büyümesine katkıda bulunan önemli olaylardan bazılarına yer verilmiştir. (Listeye dahil edebileceğimiz başka kritik olaylar biliyorsanız, lütfen bize söyleyin ve biz de tarihçeyi güncelleyelim. Teşekkürler!)

- 1969 - [İngiltere Açık Üniversitesi](#) açıldı
- 1983 - [GNU'nun çıkışı ile Özgür yazılım](#) hareketi kuruldu
- 1989 - [World Wide Web](#)
- 1997 - [MERLOT](#)
- 1998 - [U.S. Telif Hakkı Süresi Uzatma Yasası](#)
- 1998 - "Açık içerik" terimi türetildi ve [Açık İçerik Lisansı](#) yayınlandı
- 1999 - [Açık Yayın Lisansı](#) yayınlandı
- 1999 - [Connexions](#) çıkarıldı (2012'de OpenStax olarak yeniden adlandırıldı)
- 2001 - [Vikipedi](#)

- 2001 - [Creative Commons](#) kuruldu
- 2001 - [MIT Courseware](#)
- 2002 - [Budapeşte Açık Eğitim İnisyatifi](#)
- 2002 - Creative Commons [lisansları](#) çıkarıldı
- 2002 - [UNESCO Açık Eğitim Kaynakları](#) ismini türetti
- 2004 - İlk yıllık [Açık Eğitim Konferansı](#)
- 2005 - [OpenCourseWare Konsorsiyumu](#) kuruldu (2014'te Açık Eğitim Konsorsiyumu olarak yeniden adlandırıldı)
- 2006 - [WikiEducator](#)
- 2007 - [Cape Town AEK Bildirgesi](#)
- 2007 - [OER Commons](#)
- 2007 - [Wiley](#) ve Courous "açık ders" deneyleri yaptı
- 2008 - [Opening Up Education](#) yayınlandı
- 2008 - [Bağlantıcılık ve Bağlantılı Bilgi](#)
 - 2000 öğrencinin katılımı sonucu, "kitlesele açık çevrimiçi ders" veya [KAÇD](#) terimi ortaya çıktı. KAÇD'i tanımlayan bu videoyu izleyin: "[KAÇD nedir?](#)" video (4:26) Dave Cormier, CC BY 3.0
- 2012 - [OpenStax](#) ilk açık ders kitabını yayınladı.
- 2012 - [UNESCO AEK Paris Bildirgesi](#)
- 2013 - [OERu](#) çıkarıldı
- 2017 - [UNESCO 2. Dünya AEK Kongresi](#)
- 2019 - [UNESCO AEK Tavsiyesi](#)
- 2020 - [UNESCO'nun AEK Dinamik Koalisyon'u kurması](#)

Son notlar

İster açık ders kitabı olarak isterse dijital açık eğitim havuzu olarak düzenlenmiş olsun, AEK, öğretmenlere, öğrencilere ve diğer kişilere, eğitimi daha ekonomik ve daha esnek kılan geniş birtakım izinler sunmaktadır. Eğitimciler herkes için etkin eğitim kaynaklarına erişimi en üst düzeye çıkarmak istediklerinden, bu izinler hızlı, düşük maliyetli deneyimleme ve yenilenmeye olanak tanımaktadır.

Dipnotlar

[1] oğu AEK dijital olarak "doğmaktadır", yine de AEK dijital ve basılı formatlarda öğrencilere sunulabilmektedir. Tabi ki, dijital AEK'nın paylaşılması, değiştirilmesi ve yeniden dağıtılması kolaydır, ancak bir şeyin dijital olması AEK olduğu anlamına gelmez.

[2] Birçok ülkede (oğu AB yesi ülke gibi), maliyet bir problem olmakla birlikte, kısıtlayıcı telif hakları ve daraltılmış adil kullanım / adil tasarruf hakları, yeni ğretim yöntemlerini sınırlandırabilmektedir.

[3] AEK iletişimi üzerinde alışan Kuzey Amerikalı açık eğitim savunucuları koalisyonu OER Communications tarafından hazırlanmıştır: oer-comms@googlegroups.com

5.2 Kaynakları bulmak, değerlendirmek ve uyarlamak

Eğitmenlerin sınıfta ilgili öğrenim kaynaklarını sağlamalarını gerektiren görsel ve canlı bir kültürde yaşıyoruz, ancak başkalarının büyük eserlerini bulmak ve tekrar kullanmak her zaman basit değildir. Bu bölümde, başkalarının AEK'nı nasıl bulacağınızı ve kendi sınıflarınızda kullanmak için nasıl uyarlayacağınızı öğreneceksiniz.

Neden önemli?

Siz ve öğrencilerinizin ihtiyacı olan AEK'nı bulmak için hangi bilgi ve becerilere ihtiyaç var? Küresel açık eğitim camiasına katılacak, dersiniz için en iyi açık kaynakları bulacak ve çalışmanızı AEK olarak paylaşacaksanız, açık lisanslı kaynakları nasıl bulacağınızı, değerlendireceğinizi ve uyarlayacağınızı bilmeniz ve başkalarına da nasıl öğreteceğinizi bilmeniz gerekir. Peki ya daha büyük düşünmek istiyorsak, açık eğitimin küresel olarak ne gibi bir etkisi olabilir? İçeriği revize etme, yeniden düzenleme ve paylaşma fırsatının ve açıklığın küresel ölçekte potansiyel etkisi nedir? Eğer toplumun, dünyanın tüm bilgisine erişimi olsaydı ve bunları yaratıcı bir biçimde yeniden düzenlenebilseydi, küresel sorunlarla baş etmek için ne gibi yeni fırsatlar bulabilirdik (örneğin, [Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri](#))?

Öğrenim çıktıları

Bu bölümü tamamladığınızda;

- Açık kaynaklar, Google CC Search ve diğer platformlarda AEK bulabilir,
 - Bulduğunuz AEK'nı nasıl tekrar kullanacağınızı / revize edeceğinizi / yeniden düzenleyeceğinizi değerlendirebilir,
 - Lisans uyumluluğuna dikkat ederek farklı AEK'nın nasıl birlikte kullanılabileceğini gösterebilirsiniz.
-

Sizin için neden önemli?

Öğrenim kaynaklarınızı şu anda nerden buluyorsunuz? Halihazırda kullandığınız malzemeler için açık alternatifler arıyor musunuz? Mevcut öğrenim kaynaklarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz ve bu ölçümleri açık lisanslı içeriğe nasıl uyguluyorsunuz?

Halihazırda kullandığınız öğrenim kaynaklarını tanımladıktan sonra, kendinize şu soruları sorun:

- Bu kaynak tüm öğrencilerime ücretsiz olarak sunuluyor mu?
- Öğrencilerim ve ben, bu kaynakların bir kopyasını sonsuza kadar saklayabilir miyiz?
- Sınıfımın içerikteki hataları düzeltmesi, eski veya yanlış içeriği güncellemesi, eseri geliştirmesi ve dünyadaki diğer öğretmenlerle paylaşması için yasal izinler gerekiyor mu?
- Öğrencilerim, ders çalışmaları kapsamında öğrenim kaynaklarımıza katkıda bulunabilir ve geliştirebilirler mi?

Bu sorulara yanıtınız "Hayır" ise, siz ve öğrencileriniz, büyük ihtimalle, yapmak istediğiniz şeyi yapmak için ihtiyacınız olan yasal izinleri sağlamayan öğrenim kaynakları kullanıyorsunuz. Diğer yandan, tüm sorulara "Evet" yanıtı verdiyseniz, büyük ihtimalle AEK kullanıyorsunuz.

Temel bilgiler

Kaynakları bulmak İnternet üzerindeki her şey AEK değildir ve "açık" olarak etiketlenmiş bazı eserlerin, 5R faaliyetlerinde kullanılması için yasal izinleri olmayabilir. Peki AEK'nızı nasıl tanıyabilir ve sınıfınız için en çok işe yarayacak AEK'nı nasıl seçebilirsiniz? Unutmayın: bir kaynağın AEK olması için (a) herkese ücretsiz sunuluyor olması ve (b) halka açık olması veya kaynağı değiştirmek için herkese 5R izni veren açık bir lisans kapsamında olması gerekmektedir.

Kullanmak istediğiniz kaynakları bulma, sınıfınıza AEK getirmenin ilk adımıdır. Arama, AEK kullanan eğitimcilerin önündeki başlıca engellerden biridir. Neyse ki, AEK aramak için birçok temel yöntem bulunmaktadır.

Öncelikle, AEK'nın nasıl bulunacağına dair kısa bir giriş için, "[Nasıl AEK bulabilirim?](#)" (1:31) videosunu izleyiniz.

How can I find OER?

<https://www.youtube.com/watch?v=NJRlaQkiWKw>

"How can I find OER?" Video: Council of Chief State School Officers, CC BY 4.0. Müzik: Blue Dot Sessions - Lahaina: CC BY NC 4.0

Dünya genelinde AEK faaliyetlerine dair bir fikir edinmek için [OER World Map](#) üzerinde AEK projelerine ve insanlara kısaca bir göz atınız.

Büyük AEK koleksiyonları barındıran birçok internet sitesi bulunmaktadır (örneğin, Wikimedia Commons), fakat bazı üniversiteler, kendi AEK havuzlarına ve servislerine sahiptir. İyi bir ilk adım, [Google Gelişmiş Arama](#) kullanarak genel bir AEK araması yapmak ve sonuçlarınızı "Kullanım Hakları" (ekranın altındaki aşağı açılır menü) kriterine göre filtrelemek olacaktır. Bu aracın nasıl etkin kullanılabileceğine dair, [Google paylaşımına bakın](#).

İnternet sitenizde veya blogunuzda AEK'nızın nasıl paylaşılacağına ek olarak, açık lisanslı içeriği paylaşabileceğiniz yüzlerce çevrimiçi platform bulunmaktadır. Creative Commons [bir dizin tutmakta](#) olup bu dizinde, eğitimcilerin en çok kullandıkları popüler AEK platformları içerik türüne göre düzenlenmiştir (fotoğraflar, video, ses, ders kitapları, dersler, vs).

Açık eğitimler çoğunlukla, AEK ararken open edu e-posta grupları üzerinde birbirlerinden yardım istemektedirler. Katılabileceğiniz bazı platformlar şunlardır:

- [CC Open Education Platform \(davetiye\)](#) - Lütfen kim olduğunuzu ve neden katılmak istediğinizi anlatın.
- [OER Forum](#)
- [International OER Advocacy](#)
- [OER Discuss](#)
- [Open Knowledge Open Edu](#)
- [Open Edu SIG](#)
- [Wikimedia Education](#)
- [US OER Advocacy](#)
- [SPARC: Library OER](#)
- [Educause Openness](#)

AEK arama konusunda daha popüler seçenekler hakkında daha fazla bilgi istiyorsanız, [Açık Washington ders modülünü](#) okuyun.

Kaynakları değerlendirmek

Tüm eğitim kaynaklarında olduğu gibi, AEK'nın kullanımdan önce değerlendirilmesi gerekmektedir. AEK konusunda yeni olan eğitimler, AEK ücretsiz olduğu ve başka eğitimlerce yeniden düzenlenmiş olabileceği için kalite konusunda endişe duyabilirler. AEK kullanma ve değerlendirme süreci, geleneksel tüm hakları saklı telifli kaynakları değerlendirmekten farklı değildir. Eğitim kaynakları ister açık lisanslı isterse kapalı olsun, öğrencilerin neye ihtiyacı olduğunu ve müfredatın ne istediğini bilen siz olduğunuz için, kalitesini en iyi değerlendirecek kişi de siz olacaksınız.

Konu uzmanları (eğitmenler ve kütüphaneciler), eğitim kaynaklarının kalitesini ve uygunluğunu, çoğunlukla aşağıdaki kriterlerle birlikte değerlendirirler:

- Doğruluk
- Yazarın / kurumun saygınlığı
- Teknik üretim standardı
- Erişilebilirlik

- Amaca uygunluk

Kimsenin size, ücretsiz olduğu için AEK'nın "düşük kaliteli" olduğunu söylemesine izin vermemeye dikkat edin. [SPARC AEK Efsane Avcılığı Kılavuzu](#)'nda söylendiği gibi:

- Giderek dijitalleşen ve internete bağlanan dünyada, "ne kadar köfte o kadar ekmeğ" atasözü geçerliliğini yitirmektedir. Toplumun tüm alanlarında, kullanıcıların maliyetini çarpıcı bir biçimde azaltan veya ortadan kaldıran yeni modeller gelişmektedir ve tüm bu yenilikler eğitim kaynaklarına da yayılmıştır.
- AEK yayıncıları, kaynaklarının kaliteli olmasını sağlamaya çalışmışlardır. Sıkı editör ve hakem denetimli kılavuzlar kapsamında birçok açık ders kitabı üretilmektedir ve birçok AEK havuzları, eğitimcilerin materyalleri incelemelerine (ve diğerlerinin incelemelerini görmelerine) olanak tanımaktadır. Ayrıca, AEK'nın aynı anda hem ücretsiz hem de yüksek kaliteli olabileceğini ve daha önemlisi, olumlu öğrenci öğrenme sonuçlarını destekleyebileceğini gösteren kanıtların miktarı giderek artmaktadır.

Yine de "yüksek veya düşük kaliteli eğitim kaynakları" hakkında bir tartışmanın içine çekilmemeye dikkat edin, çünkü eğitimcilerin gerçekten endişelenmeleri gereken şey "etkinliktir". David Wiley'in şu iki paylaşımını okuyun: "[Yüksek Kalite" demeyi bırakın ve Hayır, Gerçekten – "Yüksek Kalite" Demekten Vazgeçin.](#)

Kaynakları yeniden düzenlemek ve uyarlamak

Açık lisanslı öğrenim materyalleri, eğitimcilerin bu materyalleri daha etkin kullanmalarına olanak tanır ve dolayısıyla daha iyi öğrenim ve öğrenci çıktılarına yol açar. AEK yeniden düzenlenebilir ve uyarlanabilir: öğrencilerin ihtiyaçlarına uyacak şekilde güncellenebilir, özel tasarlanabilir ve geliştirilebilir: AEK'nın yerel dile tercüme edilmesi, bir biyoloji açık ders kitabının yerel bilim standartlarına uyacak şekilde uyarlanması ya da AEK simülasyonunun işitme engeli olan bir öğrencinin erişebileceği şekilde değiştirilmesi.

Yeniden düzenleme ve uyarlama fikirleri eğitim açısından önemlidir. Diğer eğitimci ve yazarların oluşturdukları malzemelerin yaratıcı biçimde yeniden kullanımı, ilham vermenin çok ötesinde bir anlam taşır; öğrencilerimize eğitim kaynakları hazırlamak için farklı malzemeleri kopyalayabilir, uyarlayabilir ve birleştirebiliriz.

Fotoğraf, José Carlos Cortizo Pérez. CC BY 2.0

Başkalarının ürettikleri malzemeleri alıp farklı kaynaklardan malzemelerle bir araya getirmek, sadece pedagoji açısından değil, aynı zamanda telif hakkı açısından da aldatıcı olabilir.

Çevrimiçi dijital eğitim platformları, topluma bu kaynakları kullanma, yeniden düzenleme ve paylaşma yetkisi veren (veya vermeyen) farklı yasal izinlere sahiptir. Bu yasal kategorilerden birkaçı aşağıda belirtilmiştir:

- Halka açık eserler (telif hakkıyla kısıtlanmayan), herhangi bir eser ile yeniden düzenlenebilir.
 - Örnek: Herhangi bir kişi Mark Twain'in [Huckleberry Finn'in Maceraları](#)'nı, Lewis Carroll'ın [Alice Harikalar Diyarında](#)'sı ile birleştirip yeniden düzenleyebilir (remix).
- İnternette ücretsiz sunulan, yalnızca proje hizmet koşullarına uygun olarak kullanabileceğiniz veya dürüst kullanım veya dürüst iş yapma gibi telif hakkı istisnası veya sınırlaması ile kullanabileceğiniz tüm hakları saklı telifli eserler.
 - Örnek: Birçok Kitleli Açık Çevrimiçi Ders (KAÇD), içeriğin ücretsiz tekrar kullanımına izin vermekle birlikte, kopyalama, revize etme, yeniden düzenleme ya da yeniden dağıtımına izin vermemektedir.
- Kapalı formatlardaki tüm hakları saklı telifli eserler, topluma bir eseri yeniden düzenleme veya uyarlama izni vermemektedir.
 - Örnek: kullanma ve bağlantı verme izninizin dahi olmadığı, sadece canlı oynatma hizmeti şeklinde sunulan hasılat rekoru kırmış bir film.

- Çeşitli izin ve kısıtlamaları bulunan Creative Commons lisanslı eserler (ve diğer ücretsiz lisanslar).
 - Örnek: Wikipedia (BY-SA) içeriklerini ticari amaçlarla tekrar kullanmanıza izin verirken, WikiHow (BY-NC-SA) izin vermemektedir. Bir Wikipedia makalesi, bir WikiHow makalesi ile birlikte yeniden düzenlenemez.

Hangi CC lisanslı ürünlerin diğer CC lisanslı ürünler ile yeniden düzenlenebileceğini öğrenmek istiyorsanız, Bölüm 4.4'te işlediğimiz [CC Yeniden Düzenleme Tablosu](#)'na tekrar bakınız. İki CC lisanslı eserin kesişiminde yeşil onay işareti varsa, bu iki eseri birlikte yeniden düzenleyebilirsiniz. Siyah X işareti gördüğünüz yerlerde, bu iki CC lisanslı eserleri birlikte yeniden düzenleyemezsiniz.

								
	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

CC Lisans Uyumluluk Tablosu / CC BY 4.0

Son notlar

Bilgi bolluğu olan bir dünyada yaşıyoruz ve açık lisanslı dijital bilgi oranı giderek artıyor. Öğrenim alanlarınızın ve öğrencilerinizin ihtiyaçlarına uygun doğru açık kaynakları bulmak zor olabilir. AEK kullanımına ilişkin en büyük etkenlerden biri de bu eserleri, öğrencilerinizin

ihtiyaçlarına en uygun şekilde revize edebilme, tekrar düzenleyebilme ve paylaşabilme imkanıdır. Creative Commons lisanslarını kullanmak için entegre araçlara sahip arama motorları, AEK havuzları ve platform hizmetleri faydalı olsa da doğru AEK'nı bulmak yine de zaman almaktadır.

5.3 AEK oluşturma ve paylaşma

Bu bölüm, yasal perspektifi ve ihtiyaç duyulan pratik adımları açıklayarak, açık lisanslı materyallerin nasıl oluşturulacağı konusuna odaklanmıştır. Bu bölümde, en büyük etkiyi yaratacak ve herhangi bir yasal veya teknik engel olmadan kullanılabilcek şekilde AEK oluşturma konusunu araştıracak ve uygulayacağız.

Fotoğraf hansol. "Shared" CC BY 2.0 (Not: resim, internetten kaldırılmıştır)

Neden nemli?

Her eğitmenin işinin büyük bir kısmını eğitim malzemelerini hazırlamak, güncellemek ve birleştirmek oluşturur. Bu malzemelerin açık hale getirilmesi, sadece birkaç ek adım gerektirir ve düşündüğünüzden daha kolaydır. Nedir bu adımlar? Kaynaklarınızı oluşturmak ve açık bir şekilde yayınlamak istediğinizde neler düşünmeli ve beklemelisiniz?

Eğitim kaynaklarımızı AEK şeklinde paylaştığımızda, en iyi uygulamaları, uzmanlığımızı, zorluklarımızı ve çözümlerimizi paylaşırız. Eğitim paylaşmaktır. Bilgimizi daha çok insanla paylaştığınızda daha iyi eğitmenler oluruz.

Öğrenim çıktıları

Bu bölümü tamamladığınızda;

- AEK'nın uygulamada nasıl çalışacağını bilebilir,
- Kaynaklarınız için CC lisans(lar)ı seçebilir,
- Açık lisans kararınızı diğer AEK ile uyumluluk açısından (yani, başka kaynaklarla birleştirilip yeniden düzenlenebilir mi?) inceleyebilir,
- Herkes için AEK erişilebilirliğini geliştirme açısından ihtiyaçları ve zorlukları tanımlayabilirsiniz.

Sizin için neden önemli?

Şu anda ne gibi öğrenim kaynakları oluşturuyorsunuz? Bu kaynakları yayınlıyor veya geribildirim için diğer insanlarla paylaşıyor musunuz? Diğer eğitmenlerin, öğrencileri, kütüphaneci veya bilim insanlarının hangi kaynaklarınızdan faydalanabileceklerini düşünüyorsunuz? Eğer paylaşmayı seçerseniz, başkalarına ne kadar özgürlük vermek istiyorsunuz; başkalarının eserinizi tekrar kullanmaları için hangi izinleri vereceksiniz?

Temel bilgiler

Neden paylaşmalı?

Eserinizi AEK olarak paylaşmanın neden önemli olduğuna dair bir bilgi için, şu videoyu izleyin: [Open Education Matters: Why is it important to share content?](https://www.youtube.com/watch?v=dTNnxPcY49Q) (süre 03:51)

Open Education Matters: Why is it important to share content?

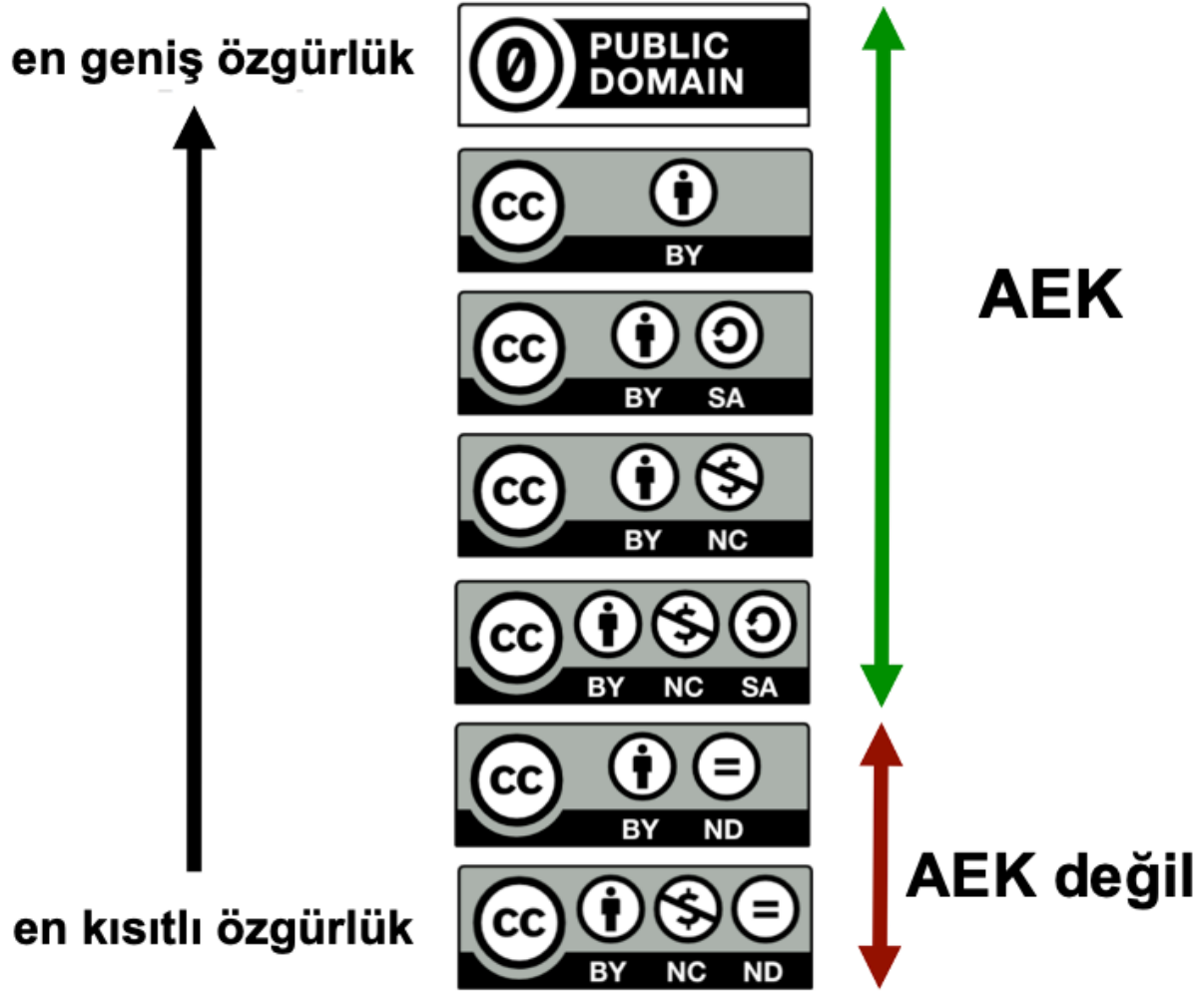
<https://www.youtube.com/watch?v=dTNnxPcY49Q>

Open Education Matters: Why is it important to share content? Video: Nadia Mireles, CC BY 3.0

Eğitmenler ve kütüphaneciler AEK'nı herkesle paylaşabildikleri [1] için biz de yapmalıyız. Neticede eğitimde temel olarak bilgi ve fikir paylaşımı esastır. Kütüphaneler, arşivlemeye, paylaşmaya ve öğrencilerin aradıkları bilgileri bulmalarına yardımcı olurlar. Biz, eserimize CC lisansı verdiğimiz takdirde, bu eseri basit yasal izinlerle toplum ile paylaşmış oluruz. Eserinizin paylaşımı dünyaya bir hediyedir.

AEK için bir CC lisansı seçmek

Creative Commons, altı açık telifli lisans paketine sahiptir ve yazarların CC lisanslarını veya halka açık araçları seçmelerini ve kullanmalarını tamamen desteklemektedir. Bununla birlikte, CC lisansı kapsamında sunulan tüm eğitim malzemeleri AEK değildir. Hangi CC lisanslarının eğitim kaynaklarıyla iyi çalıştığını ve hangilerinin çalışmadığını detaylı olarak gösteren bu tabloyu inceleyin.

İki CC NoDerivatives (ND), Türetilemez lisansı, AEK uyumlu değildir, çünkü toplumun eğitim kaynağını revize etmesine veya yeniden düzenlemesine izin vermemektedir. ND lisansları, 5R ilkelerini veya diğer önemli AEK tanımlarını karşılamadığından, açık eğitim hareketi, ND lisanslı eğitim kaynaklarını "AEK" olarak kabul etmemektedir. AEK'nız için doğru lisansın seçimi, diğer kullanıcılara hangi izinleri vermek istediğinizi ve hangi izinleri kendinize saklamak istediğinizi düşünmenizi gerektirir. "[Açık Ders Kitabı Topluluğu, Açık Ders Kitapları için CC BY Lisansını Savunuyor](#)" başlıklı makaleyi okuyun, eğitim için neden Creative Commons Attribution License (CC BY) lisansını tavsiye ettiklerini düşünün. Bilimsel araştırmaların yayınlanmasında aynı lisans hakkındaki diğer argümanlara sahip benzer bir metni, Open Access Scholarly Publishers Association'dan "Neden CC BY?" makalesinde bulabilirsiniz.

Lisanslar, lisans seçimi ve eserinize veya diğer kişi ve kaynaklardan derlenmiş eserlere nasıl uygulanacağı konusunda temel bilgiler için, Bölüm 4.1'i tekrar okuyun.

AEK içeren CC lisansı adli davaları

Creative Commons içtihadının detaylı analizi için, Bölüm 3.4 "Lisans Yaptırımları"na bakınız. Creative Commons, dünya genelinde yargı çevrelerinde mahkeme kararları ve içtihadına ilişkin bir listeyi [CC Yasal Veritabanı](#) üzerinde tutmaktadır.

2017–18 döneminde, açık eğitime ilişkin iki yasal dava görülmüştür: nite 4'te atıfta bulunulan Great Minds karşısında FedEx Office ve Great Minds karşısında Office Depot davaları (bkz. Bölüm 4.2 ve Ek Kaynaklar). Bir hatırlatma olarak, her ikisinde de dava konusu ticari amaç dışında okullar tarafından kullanılan AEK'dır. Her iki davada, bölge mahkemeleri, CC BY-NC-SA lisansı kapsamında eğitim malzemeleri kullanan bir okul bölge müdürlüğünün talebi üzerine, ticari fotokopi mağazasının eğitim malzemelerini oğaltabileceğini ve bu nedenle telif ihlali veya CC lisansı ihlali oluşmadığını tespit ettiler.

Diğer hususlar

Doğru CC lisansının seçimini dışında, açıklık ve pedagojinin diğer hangi yönleri düşünmeye değerdir? [Burada yer alan listeden](#) AEK oluştururken çalışmanızda takip edebileceğiniz en iyi uygulamalar bulabilirsiniz.

"AEK Paylaşımı"na ilişkin [Open Washington Modülü 8](#), AEK'nın evrimii olarak nasıl paylaşılabileceğine ve çevrimdışı kullanım için nasıl hazırlanabileceğine dair pratik tavsiyelerde bulunmaktadır.

AEK'nın herkes tarafından ulaşılabilir olmasını sağlamak

Temelinde, AEK herkesin erişime sahip olmasını sağlamakla ilgilidir. Sadece zenginler değil, ya da sadece gören veya duyan insanlar, İngilizce okuyabilen insanlar, yüksek hızlı internete sahip dijital cihazlara sahip olanlar değil – herkes.

Yazarlar ve kurumlar AEK oluşturdukça ve paylaştıkça, erişilebilirliğe ilişkin en iyi uygulamaların, baştan itibaren eğitimsel ve teknik tasarımın bir parçası olması gerekmektedir. Öğitmenlerin eğitim kaynaklarının engelliler dahil tüm öğrenciler tarafından tamamen erişilebilir olmasını sağlama gibi yasal ve etik sorumlulukları bulunmaktadır.

Erişilebilir Eğitim Malzemeleri Ulusal Merkezi tarafından hazırlanan şu videoyu izleyin [“Basitçe Söylemek Gerekirse: Dijital Öğrenim Malzemelerinde Erişilebilirliği Anlamak”](#) (6:42)

Simply Said: Understanding Accessibility in Digital Learning Materials

<https://www.youtube.com/watch?v=HzE5dj1WTS0>

“Simply Said: Understanding Accessibility in Digital Learning Materials” by National Center on Accessible Educational Materials, CC BY 3.0.

AEK'nızın herkesçe erişilebilir olmasını sağlamaya ilişkin en iyi uygulamalar şunları içerir:

- İşinizi kamuya açık bir alana (CC0) koymak veya eserimize ND CC harici bir lisans eklemek,
- Başkalarının da yerel ihtiyaçları karşılamak ve erişilebilir olmasını sağlamak amacıyla eserimizi değiştirebilmelerine ve/veya tercüme edebilmelerine olanak tanımak için, eserimizi düzenlenebilir dosya formatlarında indirilmesini kolaylaştırmak, ve
- En önemlisi - eserimizi baştan itibaren erişilebilir olacak şekilde tasarlamak.

Son notlar

Eğitimde açıklık, kullanabileceğiniz, değiştirebileceğiniz ve öğrencilerinizle paylaşabileceğiniz şeylerin erişilebilirliği veya hukuki niteliğinden daha fazlasını ifade eder. Açık eğitim, herkesin insanlığın tüm bilgisine aktif olarak katılabileceği ve katkıda bulunabileceği içerik ve uygulamaları tasarlamak demektir. Eğitmenler ve öğrenciler, diğerlerinin AEK'nı revize ederek, yeni AEK oluşturup paylaşıkça, erişilebilirlik, tasarım kontrol listenizde her zaman bulunmalıdır.

Dipnotlar

[1] Birçok ülkede (çoğu AB üyesi ülke gibi), maliyet bir problem olmakla birlikte, kısıtlayıcı telif hakları ve daraltılmış adil kullanım / adil tasarruf hakları, yeni öğretim yöntemlerini sınırlandırabilmektedir.

5.4 Açık pedagoji / uygulamalar

Öğretim çıktıları

Bu bölümü tamamladığınızda;

- Telif haklarının pedagojiyi nasıl kısıtladığını açıklayabilir,
- Açık pedagoji, açık uygulamalar ve AEK destekli pedagojinin üç tanımını anlayın ve açık lisanslandırmanın her birini nasıl etkinleştirdiğini tanımlayabilir,
- Uygulamada açık pedagoji örneklerini listeleyebilirsiniz

Neden önemli?

Akıllı telefonların ilk çıktığı zamanları hatırlıyor musunuz? Eski telefonlara göre sınırsız özelliklerle doluydular. Akıllı telefonlardan önce sadece çağrı yapabiliyor ve mesajlaşabiliyorduk. Akıllı telefonlardan sonra, video ve resim çekebiliyoruz, film ve müzik oynatabiliyor, internette dolaşabiliyor, e-posta okuyabiliyor, çağrı ve mesajlaşma yapabiliyoruz. Eski telefonları uzun süreli kullananların, yeni telefonların sunduğu tüm özelliklerden faydalanması güçtü. Eski telefonların sınırlamalarına çok fazla alışmışlardı. Aylarca - bazen yıllarca - akıllı telefonlarını sadece çağrı ve mesajlaşma için kullandılar (belki siz de böyle birini tanıyorsunuz).

Çoğu eğitimci, aynı problemi AEK ile yaşamaktadır. Sınırlayıcı lisanslar altında yayınlanan eğitim malzemelerini çok uzun süre kullandıklarından, AEK'nın sunduğu yeni pedagojik kabiliyetlerden faydalanmakta zorluk çekmektedirler. Bu pedagojik kabiliyetlerin tümü, esas olarak eğitimcilerin ve öğretmenlerin, bilgiyi açık şekilde oluşturmaları ve paylaşmalarına, derin bir biçimde öğrenmelerine olanak tanıyan öğretim ve öğrenim uygulama ve araçlarıyla ilgilidir.

Üç tanım

Açık eğitim hareketi, eğitim ve öğretim uygulamalarını daha kapsayıcı, çeşitli ve açık bir biçimde düşünmenin ne anlama geldiğini halen tartışmaktadır. Çeşitli eğitimcilerin bu konuya yaklaşımlarına ilişkin [bu örnekleri](#) okuyun. En azından, bu üç temel tanım, bu tartışmadan doğmuştur.

- Açık Eğitim Uygulamaları (Cronin'in 2018 Open Edu Global [sunumu](#)):
 - AEK'nın kullanımı, yeni amaçlarla tekrar kullanımı ve oluşturulması. Aynı zamanda etkileşim, akran destekli öğrenme, bilgi oluşturma ve paylaşma ve öğrenenlerin güçlendirilmesi için sosyal ve katılımcı teknolojileri kullanan işbirlikçi ve pedagojik uygulamalar. Etkileşim, akran destekli öğrenme, bilgi oluşturma ve paylaşma, öğrencilerin güçlendirilmesine ilişkin sosyal ve katılımcı teknolojiler kullanan, işbirliğine dayalı pedagojik uygulamaların ve AEK'nın kullanılması / yeniden kullanılması / oluşturulması.
- Açık Pedagoji (2017 [Öğrencilerle Açık Ders Kitapları Oluşturma Kılavuzu](#)'nda yer alan DeRosa & Jhangiani'ye ait Bölüm):
 - Öğrenci odaklı eğitime erişim serbestliğine yönelik bir bağlılık ve öğrencilerin parçası oldukları toplumsal bilgi alanını şekillendirmelerine olanak tanıyan mimariler tasarlama ve öğrenme araçlarını kullanma süreci. ◦ Daha fazla bilgi için: <http://openpedagogy.org/open-pedagogy>
- OER Destekli Pedagoji (Wiley & Hilton'ın, [2018 dergi makalesi](#)):
 - Ancak [5R](#) faaliyetlerine katılım iznine sahip olduğunuzda mümkün olan veya uygulanabilen bir takım öğretim ve öğrenim uygulamaları.

Sizin için neden önemli?

Geçmişte AEK kullandığınızda, açık lisansların sağladığı izinlerden faydalandınız mı, yoksa AEK'nı eski, geleneksel telifli malzemeleriniz gibi mi kullandınız? Bir başka deyişle, AEK ile, geleneksel telifli malzemelerle yapılması imkansız olan bir şeyler yaptınız mı? Yapmanızın veya yapamamanızın sebebi neydi?

Temel bilgiler

İnsanların aktiviteler yoluyla öğrendikleri iyi bilinmektedir. Telif haklarının, insanların birtakım faaliyetlerle uğraşmalarını kısıtladığı da aynı şekilde iyi bilinmektedir. Böyle bir karşılaştırmada, telif hakkının, öğrenci ve öğretmenlerin eğitim malzemeleriyle

yapabileceklerini daraltarak, pedagojiyi kısıtladığı açıktır. Öğrencilerin yapmalarına izin olmayan şeyler var olduğunda, onların öğrenmek için kullanmalarına izin verilmeyen yöntemler de söz konusudur. Öğretmenlerin yapmalarına izin olmayan şeyler var olduğunda, onların öğretmek için kullanmalarına izin verilmeyen yöntemler de söz konusudur.

Öğretmen ve öğrencilerin yapabilecekleri şeyler üzerindeki bu kısıtlamanın, öğretim ve öğrenimi nasıl etkilediğini, [karayolunda uçak sürmek](#) hakkındaki metafor / blog yazısını okuyarak öğrenebilirsiniz.

Fotoğraf Archangel12. Bir Robinson r22 betada uçarak uzaklaşmak, / CC BY 2.0

Açık eğitim uygulamaları, açık pedagoji ve AEK destekli pedagoji örnekleri

Açık öğretim ve öğrenim uygulamalarının temel fikirlerinden biri de tek kullanımlık ve yenilenebilir ödevler arasındaki ayrımdır.

Okul için tamamen amaçsız olduğuna hissettiğiniz ev ödevleri yaptığınızı anımsıyor musunuz? "Tek kullanımlık ödev" öğrencinin öğrenimini destekleyen, fakat dünyaya başka hiçbir değer katmayan bir ödevdir - öğrenci üzerinde saatlerce çalışır, öğretmen not vermek için zaman harcar ve öğrenci ödevi geri alır ve çöpe atar. Tek kullanımlık ödevler, öğrencinin bireysel öğrenimini teşvik etmekle beraber, bu ödevler çalışmalarının sadece o an için değil gelecek için de anlamlı olmasını isteyen kişiler için moral bozucu olabilir.

Diğer yandan, “[yenilenebilir ödevler](#)”- öğrencinin bireysel öğrenimini destekleyen ve aynı zamanda dünyaya değer katan ödevlerdir. Yenilenebilir ödevlerde, öğrencilerden kendi öğrenmelerini desteklemenin yanında, sınıf içinden ve dışından diğer öğrenciler için faydalı olacak, açık lisanslı değerli nesnelere üretmeleri istenir. Örneğin, klasik yenilenebilir ödevler, öğrencilerin, ders kitapları için yeni örnek vakalar yazmaları, "açıklayıcı" videolar oluşturmaları ve doğrudan öğrenenlerin yerel kültür ve ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde öğrenim malzemelerini değiştirmeleri şeklinde işbirliği içerir.

David [Wiley](#) ve Robin [DeRosa'nın](#) yeni ders kitapları oluşturmada mevcut malzemelerin uyarlanmasına ilişkin örnekleri de dahil olmak üzere, bu üç pedagojik yaklaşımın uygulamadaki diğer örneklerini keşfedin. Her iki durumda, öğretmenler, öğrencilere kendi ders kitaplarını hazırlatırlar ve sonrasında Creative Commons lisanslarını uygulatırlar. Uygulamadaki diğer AEK destekli pedagoji örnekleri, Murray ve Azzam'ın öğrencilerinin Vikipedi'deki makaleleri önemli biçimde geliştirdikleri ödevleridir. Bu ödevleri tamamladıklarında, öğrenciler gerek kendi öğrenmelerini gerekse de diğer öğrenci ve öğretmenlerin öğrenmelerini desteklemede faydalı olan açık nesnelere yarattılar. Bu örneklerde, tek kullanımlık ödevler yerine yenilenebilir ödevler hazırlayan ve daha geniş bir toplulukla etkileşim kuran öğrenciler bulunmaktadır.

Yenilenebilir ödevlere dair diğer birkaç örnek, bir öğrencinin Bloglar ve Vikiler hakkında hazırladığı yeniden düzenlenmiş açıklayıcı video ve öğrencilerce oluşturulmuş CC lisanslı içerik merkezi niteliğindeki [DS106 Ödev Bankası](#)'dır. Diğer örnekler [Open Pedagogy internet sitesinde](#) mevcuttur.

Son notlar

Yeni akıllı telefonunuzu eski kapaklı telefonunuzu kullandığınız gibi kullanacaksanız, yeni bir telefon almanın pek bir anlamı yoktur! Keza, öğrenmeyi desteklemek için AEK'nı, tıpkı, tüm hakları saklı eski malzemeleri kullandığımız gibi kullandığımızda, öğrencilerin paradan tasarruf etmelerini sağlayabiliriz, fakat açık olmanın dönüştürücü gücünden mahrum kalabiliriz. Öğretim faaliyetinizde AEK kullanmaya hazırlanırken, 5R faaliyetleriyle uğraşma izni bağlamında mümkün olan yeni şeyleri düşünün.

5.5 Kurumunuzu açık hale getirmek

Neden önemli?

Dünyanın dört bir köşesindeki eğitim kurumları, eğitimcilerini, personelini ve öğrencilerini AEK kullanma, revize etme ve paylaşma konusunda yeni açık eğitim uygulamalarıyla ve bunları uygulayan topluluklarla nasıl destekleyeceklerini anlamaya çalışıyorlar. Eğitim kurumlarının yöneticileri, açık eğitimi desteklemek ve teşvik etmek için çeşitli politika araçlarını nasıl kullanabilirler?

Öğrenim çıktıları

Bu bölümü tamamladığınızda;

- Açık eğitim hedeflerinize ulaşmanız için politika gerekip gerekmediğini ve gerekiyorsa neden gerektiğini saptayabilir,
- Açık eğitim politikası seçeneklerini anlayabilir,
- Mevcut kurumsal politikalarınızı değerlendirebilir, • Kurumsal, açık bir politikanın nasıl geliştirileceğini bilebilirsiniz.

Sizin için neden önemli?

Açık eğitim çalışmanızı destekleyen kurumsal politikalar olsaydı? Derslerini açık hale getirecek şekilde yeniden tasarlamak isteyen eğitimcilere para ve zaman verilmiş olsaydı? Eğitim kaynaklarını ve / veya araştırmalarını paylaşanları ödüllendiren terfi ve kıdem programları olsaydı? Açık eğitimi destekleyen politikaların siz ve öğrencileriniz üzerinde ne gibi etkileri olabilirdi?

Temel bilgiler

Eğitim kurumları, aralarından seçim yapabilecekleri geniş bir açık eğitim politikaları seçenekleri yelpazesine sahiptir.

- AEK'nın varlığı, ve bunların öğrencileriniz ve öğretim kadronuza faydaları konusunda farkındalık yaratın.
 - Faaliyet: Okulunuzda veya üniversitenizde her sene "açık eğitim" günü düzenleyin.
- Paydaşlarınıza kurumunuzun açık eğitim stratejisini desteklemeleri için yetki verin.
 - Faaliyet: Öğrenciler, öğretmenler, erişilebilirlik uzmanları, dekanlar, kitapçılar, bağışçılar, kütüphaneler, eğitim malzemeleri tasarımcıları, e-öğrenim vb.'den oluşan bir Açık Öğretim Çalışma Grubu oluşturun.
- Finanse ettiğiniz tüm içeriğin AEK olduğundan emin olun.
 - Faaliyet: Üniversite / okul tarafından finanse edilen kaynakların açık lisansa sahip olmalarını gerektiren bir açık lisanslama politikası tasarlayın, kabul edin ve uygulayın. Kurumunuz için açık bir politika oluşturmak üzere [AEK Politika Geliştirme Aracını](#) kullanın. Başkalarının oluşturdukları açık politika örneklerini [AEK Politika Dizini](#) (global) ve [Kuzey Amerika AEK politika ve projeleri](#) 'nde bulabilirsiniz.
- Bir eğitim sorununu çözmek için bir faaliyet çağırısı yayınlayın.
 - Faaliyet: Bir AEK Hibe Programı hazırlayın. En çok kayıt yapılan 50 dersin kapalı içerikten AEK'na dönüşümü için, öğretim kadrosu ve personeli desteklemek için fon ayırın.
 - Örnek: Maricopa County Community College, öğretim malzemelerinin maliyetlerini düşürmek için açık ders kitabı girişimi başlattı. Açık dersler oluşturmak ve öğretim kadrosunu AEK konusunda eğitmek için hibeler sağladılar. Süreçleri hakkında daha fazla bilgiye buradan ulaşabilirsiniz.
- Açık eğitimi desteklemek için mevcut stratejik belgelerden yararlanın.
 - Faaliyet: Kilit kurumsal strateji belgelerine açık eğitim hedefleri ekleyin.
 - Faaliyet: Dersler / programlarda AEK benimsendiğinde gelişim görülen temel performans göstergelerini tanımlayın ve izleyin.
 - Örnek: Öğrenci sonuçlarının geliştirilmesi, 1. günde öğrenim kaynaklarının %100'üne erişebilen öğrencilerin oranının artırılması, dersten geçme / kalma dönemlerinde okul terk oranının azaltılması, dönem başına alınan kredi sayısının artırılması, öğrenci borcunun azaltılması, mezuniyet süresinin kısaltılması.
- AEK paylaşımını kolaylaştırın
 - Faaliyet: Küresel bir AEK havuzuna kaydolun ve öğretmenlerinizin ve öğrencilerinizin başkalarının hazırladıkları AEK'nı bulmalarını ve kendi AEK'nı paylaşmalarını kolaylaştırın. Mesleki gelişim sağlayın.

- Eğitmenlerin yasal paylaşım haklarına sahip olmalarını sağlayın.
 - Faaliyet: Eğitmenin alışmasına CC lisansı alabilmek için gerekli yasal haklara sahip olması için kurum ile ğretim üyeleri / öğretmenler arasındaki sözleşmede değişiklik yapın.
 - rnek: Yeni Zelanda'da uygulanan bir Creative Commons politikası, öğretmenlere kaynaklarının paylaşımı ve yeniden kullanımı konusunda önceden evrimii dağıtım izni vermektedir. Politika aynı zamanda gerek okulun gerekse de öğretmenin - aynı zamanda ülkenin ve dünyanın dört bir yanından ğretmenlerin - Yeni Zelandalı ğretmenlerin ürettikleri kaynakları görev yaptıkları süre boyunca kullanmaya ve uyarlamaya devam etmelerini sağlamaktadır. Creative Commons NZ okulların kabul etmesi için [açıklamalı bir politika şablonu](#) geliştirmiştir.
- Öğrencilere AEK bilgileri sağlayın.
 - Faaliyet: Bir derste AEK veya açık bir ders kitabı kullanıp kullanmadığını öğrencilerin görebilmeleri için ders kataloglarında AEK Dersi tanımlamaları bulunmasını zorunlu tutun. rnek: CUNY katalogunda AEK'nı etiketliyor ([video](#)).
- Paylaşımı dllendirin.
 - Faaliyet: OER hazırlayanları / kabul edenleri / kullananları ve Açık Erişim dergilerinde yayınlayanları ödüllendiren terfi ve kıdem politikaları oluşturun. Terfi ve kıdem incelemesi sırasında, AEK oluşturma ve uyarlama, müfredat yeniliği ve akademik hizmet bağlamında uygun şekilde ödüllendirilmelidir.

Açık eğitim politikalarının uygulanması

Çoğu açık eğitim politikasının amacı, kamu (veya vakıf) tarafından finanse edilen eğitim kaynaklarının 5R izinleriyle kamuya açık olmasını sağlamaktır. Konu açık eğitim politikalarının uygulanması olduğunda, bir çok insan önemli bir role sahiptir.

Finansr ve program görevlilerinin açık politikayı anlamaları, finansmandan faydalananlara bunun önemini sözlü ve yazılı olarak iletmeleri ve politika koşulları kapsamında toplumun açık lisanslı içeriğe tam erişebildiğini kontrol ederek durumun takibini yapmaları gerekmektedir.

Üniversite / yüksek okul yönetimi, açık pedagoji / uygulamalara yönelik olarak AEK hazırlayan, yeniden düzenleyen, paylaşan ve uyarlayan ve/veya derslerini yeniden tasarlayan ğretim kadrosuna tam destek sağlamalıdır (rneğin tam zamanlı AEK / AE

(Açık Erişim) kütüphane görevlisi tutmak gibi). Kurumlar ayrıca, açık eğitim çalışmalarıyla uğraşan öğretim görevlilerinin terfi ve kıdem inceleme dönemlerinde (cezalandırılmak yerine) ödüllendirilmelerini sağlamak için terfi ve kıdem politikalarını gözden geçirebilir ve (ihtiyaç varsa) değiştirebilirler.

Son notlar

Eğitim kurumları eğitmenleri, personeli ve öğrencilerini kapalı içerik ve uygulamalardan açık içerik ve uygulamalara yönlendirdiklerinde, açık eğitim gelişir. Eğitmenler dersleri en iyi şekilde tasarlamak, uygulama ve eğitimlerini, öğrencilerin bilgiyi ortaklaşa yaratmalarını ve fikir ve kaynaklarını küresel bir kitle ile açıkça paylaşarak bilginin sınırlarını zorlamalarını sağlayacak şekilde düzenlemek isterler. Fakat eğitmenler bunu yalnız başlarına yapamazlar. Açık eğitime geçmek ve tüm avantajlarından faydalanabilmek için siyasi ve finansal desteğin yanı sıra zaman, personel ve politika desteğine ihtiyaç duyarlar.

Ek kaynaklar

Kaynakların yeniden düzenlenmesi ve uyarlanması hakkında daha fazla bilgi

- [OER Africa. CC BY 4.0](#)
 - Bu internet sitesi, AEK ve önerilen AEK uygulamalarının anlaşılmasını sağlayacak kaynak ve bilgilere sahiptir.
- [Distinguishing Between OER and All that Other Stuff on the Internet](#) ve [Works Within Works, and Collections by Maricopa Community College Faculty OER course](#). Licensed CC-BY-SA 4.0
 - Yeniden düzenlemek istediğiniz eserin telif durumu hakkında endişe duyduğunuz ders malzemeleri. Maricopa Community College Faculty AEK Kursu kapsamındaki bu iki modül, serbest, açık erişim ve AEK ile atıflar ve koleksiyonlar arasındaki farkları anlamınıza yardımcı olacaktır.
- [BC Open Education Technology Collaborative by BCCampus. Licensed CC-BY 4.0](#)
 - Eğitimci olarak yeniden düzenleme ve uyarlama kaynaklarınızın sınıfınıza nasıl getireceğinize dair bir fikir arıyorsanız, bu grup, siz ve hedefleriniz için bir kaynaktır ve sohbet grubu bilgilendirici olabilir.
- [Tricky Copyright Scenarios: OER Style by Maricopa Community College Faculty OER course](#). Licensed CC-BY-SA 4.0
 - Kendinizi test etmek istiyorsanız, AEK'ya ilişkin çetrefilli telif senaryolarına ilişkin bu test, eğitim malzemelerini güvenli bir şekilde nasıl yeniden düzenleyip uyarlayabileceğini daha iyi anlamınıza yardımcı olacaktır.

AEK oluşturma ve paylaşma hakkında daha fazla bilgi

- [CK12 OER. Licensed CC-BY-NC 3.0](#)
 - K-12 eğitim kademesi için mevcut AEK ile açık bir ders kitabı hazırlamak için, bu siteyi ziyaret edin, öğretmen olarak oturum açın ve yeni oluştur tuşuna basın.
- [OER Faculty Workshop by Maricopa Community College Faculty OER course](#). Licensed CC-BY-SA 4.0
 - 4.0 Eğitimsel kaynaklar için uygun lisansları seçme sürecine derin bir bakış için, AEK kursunun tamamını ziyaret edin
- [Creating Open Educational Resources by the University of British Columbia](#). Licensed CC-BY-SA 4.0

- Yüksek öğretim kurumlarında AEK lisanslaması ve paylaşımı yapılırken dikkate alınacak hususlar hakkında bir video ve çeşitli bilgiler.
- [What Are the Impacts of Adopting OER? by Lumen Learning.](#)

Erişilebilirlik hakkında daha fazla bilgi

- [Module 9: Accessibility by Open Washington: Open Educational Resources Network. Licensed CC-BY 4.0](#)
 - Bu modül, kaynaklarınızı tüm öğrenciler tarafından erişilebilir olacak şekilde tasarlamaya yardımcı olacaktır.
- [Web Content Accessibility Guidelines \(WCAG\) 2.0 by the World Wide Web Consortium](#)
 - WCAG 2.0, her türlü çevrimiçi içeriği geliştiren yazılımcıların (internet sitelerinden, metin ve PDF dosyalarına kadar), malzemelerini oluşturmalarına ve erişilebilirlik açısından test etmelerine yardımcı olan sağlam, başvurulabilir teknik standarttır. Çoğu bağışçı veya hükümet (Avrupa Birliği gibi), kamu sektörü bilgilerini veya eğitim kaynaklarını yayınlarken, kurumların bu talimatları izlemelerini istemektedir.
- [Accessibility and Open Educational Resources by CAST Universal Design for Learning in Higher Education. Licensed CC-BY-SA 4.0](#)
- CAST projesi (öğrenme için evrensel tasarımı destekleyen Uygulamalı Özel Teknoloji Merkezi), özellikle yüksek öğretim için eğitim kaynakları tasarlarırken düşünülmesi gereken şeyler için faydalı bir inceleme ve kontrol listesidir.

Açık pedagoji hakkında daha fazla bilgi

- Açık Pedagoji Defteri: <http://openpedagogy.org>
- Açık pedagoji ve açık eğitim uygulamaları hakkında daha fazla bilgi için [Rajiv Jhangiani](#), [Robin DeRosa](#), [Catherine Cronin](#) ve [Maha Bali](#) tarafından hazırlanan çalışmayı inceleyin.
- [Curation of Posts on Open Pedagogy #YearOfOpen by Maha Bali](#)
- [What is Open Pedagogy? #YearOfOpen hangout April 24](#)
- Açık Eğitim Uygulamaları terimini tartışan farklı perspektiflere ilişkin video:

Açık politikalar hakkında daha fazla bilgi

- [BCcampus Open Education Working Group Guide by Lucas Wright and Krista Lambert. Licensed CC-BY 4.0](#)

- Lisanslı Kurumlarında açık eğitimi destekleyen ve açık bir çalışma grubu oluşturan veya yürüten kütüphaneciler, personel ve eğitim kadrosu. Bu kaynak, kullanıcıların bir çalışma grubu kurmalarına, yürütmelerine ve devam ettirmelerine yardımcı olacak üç bölüm içermektedir.
- [OER Policy Development Tool by Amanda Coolidge and Daniel DeMarte, Institute for Open Leadership Fellows. Licensed CC-BY 4.0](#)
 - Kurumsal politika geliştirme için interaktif araç.

Katılımcıların tavsiye ettiği kaynaklar

CC sertifikası katılımcıları, sertifika sitesindeki Hypothes.is sayfasına not yazarak pek çok ek kaynak tavsiye etmektedir. Creative Commons olarak bu ek kaynakları henüz incelemedik, fakat katılımcıların katkılarını şurada dikkatinize sunuyoruz:

<https://certificates.creativecommons.org/cccerteducomments/chapter/additional-resources-6/>